

Uchwała Nr SO-14/0954/160/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 19 kwietnia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Wieleń za rok 2023
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca   Monika Paczyńska
Członkowie: Marzena Węckowicz
                                  Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, późn. zm.), wyraża o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Wieleń za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Wieleń w roku 2023 oraz informacja o stanie mienia Gminy Wieleń (przedłożone tut. Izbie w dniu 26 marca 2024 r. przez Burmistrza).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. (po zm.), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wieleń na lata 2023-2043 (po zm.) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2023 rok.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu oraz część tabelaryczną.
1. W części opisowej przedstawiono realizację dochodów budżetowych, a w tym: dochodów z podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach państwowych, dochodów majątkowych, pozostałych dochodów własnych, subwencji ogólnej, dotacji celowych, a także wydatków budżetowych według działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej w podziale na wydatki bieżące i wydatki majątkowe. Przedstawione zostały zadania realizowane w ramach funduszu sołeckiego. Ponadto wskazano stan zaległości podatkowych oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Odniesiono się do zastosowanych ulg w spłacie należności podatkowych oraz przedstawiono skutki obniżenia górnych stawek podatkowych. Omówiono przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r.
  2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:
    - dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej;
    - szczegółowe wykonanie wydatków majątkowych;
    - zestawienie dotacji udzielonych z budżetu Gminy;
    - zestawienie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami;
    - zestawienie wydatków jednostek pomocniczych;

- wydatki wykonywane w ramach funduszu sołeckiego;
  - zestawienie dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
  - wykonanie środków funduszu przeciwdziałania COVID-19;
  - wykonanie rachunków dochodów i wydatków przeznaczonych do gromadzenia środków z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy;
  - dochody i wydatki związane z gospodarką wodną i ochroną środowiska;
  - dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich;
3. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich. Dane w powyższym zakresie ujęte zostały w zestawieniu pn. „Przedsięwzięcia w 2023 roku”, w którym określono: okres realizacji, łączne nakłady finansowe, limity wydatków, wykonane wydatki w poszczególnych latach. Wskazano również na zmiany dokonywane w wieloletniej prognozie finansowej w okresie realizacji zadania. Ponadto w części opisowej sprawozdania Burmistrz przedstawił realizację zadań wieloletnich przy omawianiu wydatków realizowanych w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej. Przedłożone sprawozdanie uwzględnia również zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, co spełnia wymogi określone przepisami art. 269 pkt 2 i 3 wymienionej ustawy.
4. Do Izby doręczone zostało przekazane przez Burmistrza sprawozdanie roczne z wykonania planów finansowego samorządowej instytucji kultury: Nadnoteckiego Centrum Kultury w Wieleniu.

Skład Orzekający wskazuje, że z art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych wynika obowiązek przedłożenia przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) regionalnej izbie obrachunkowej, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym, sprawozdania rocznego z wykonania budżetu jednostki, zawierającego zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie natomiast z art. 13 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do zadań izby należy wydawanie opinii o przedkładanych przez zarządy powiatów i województw oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) sprawozdaniach z wykonania budżetu wraz z informacjami o stanie mienia jednostek samorządu terytorialnego i objaśnieniami.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

- II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie, za wyjątkiem przypadków wskazanych w pkt VI.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Wieleń za rok 2023 został wykonany deficytem w wysokości 6.157.402,43 zł, (przy planowanym deficycie budżetu w kwocie 7.184.943,68 zł), bowiem:
  - a) dochody zrealizowano w wysokości 73.437.417,57 zł, co stanowi 93,75 % wielkości planowanej, w tym:
    - dochody bieżące wykonano w wysokości 61.535.065,83 zł,
    - dochody majątkowe wykonano w wysokości 11.902.351,74 zł;
  - b) wydatki zrealizowano w wysokości 79.594.820,00 zł, co stanowi 93,07 % wielkości planowanej, w tym:
    - wydatki bieżące wykonano w wysokości 65.670.170,56 zł,
    - wydatki majątkowe wykonano w wysokości 13.924.649,44 zł.

Ze sprawozdania wynika, że wykonane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5-8 ustawy są wyższe od wykonanych wydatków bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Z uwagi na to, że wynik operacyjny wykonania budżetu 2023 roku, stanowiący różnicę między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi jest wartością ujemną i wynosi 4.135.104,73 zł (przy planowanym deficycie operacyjnym 7.391.837,75 zł) Skład Orzekający wskazuje, iż powyższe wpływa na obniżenie wskaźników spłat zobowiązań dłużnych na najbliższe lata.

Wskaźnik jednoroczny kształtujący wskaźnik spłat zobowiązań z art. 243 ustawy o finansach publicznych prognozowany dla 2024 r. jest ujemny $-0,78\%$. Ponadto niezachowanie relacji ograniczającej wysokość spłaty zobowiązań Jednostki, może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody z tytułu emisji papierów wartościowych w wysokości 5.500.000,00 zł (tj. 91,67 % planu).

Ponadto Gmina dysponowała przychodami z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.483.628,15 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2023 w kwocie 2.013.507,65 zł,
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 3.219.286,03 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2023 w kwocie 2.236.823,03,
- spłat udzielonych pożyczek w kwocie 156.962,88 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2023 w kwocie 156.963,00 zł.

Rozchody budżetu zostały zrealizowane w wysokości 3.222.350,00 zł (na plan w kwocie 3.222.350,00 zł), w całości z tytułu spłat rat kredytów i pożyczek.

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023.

3. Z przedłożonego sprawozdania, jak i ze sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiło 59.420.626,93 zł (co stanowi 80,91 % zrealizowanych dochodów budżetu), z tego 58.809.922,27 zł to dług z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych, natomiast kwota

610.704,66 zł to wartość zobowiązań wymagalnych, w tym z tytułu: dostaw i usług 134.502,54 zł, pozostałe 476.202,12 zł.

W części opisowej sprawozdania (str. 50) Burmistrz poinformował, iż zobowiązania wymagalne wystąpiły w zakładzie budżetowym – Administracja Budynków Komunalnych w Wieleniu, wskazując:

- 475.622,00 zł z tytułu odpisu na Fundusz remontowy wspólnot mieszkaniowych w części gminnej,
- 82.577,53 zł z tytułu zaliczek na Fundusz bieżący wspólnot mieszkaniowych części gminnej,
- 52.505,13 zł z tytułu dostaw i usług.

Ponadto wskazał, iż zobowiązania wymagalne znajdują całkowite pokrycie w należnościach wymagalnych zakładu.

4. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wynika, że na koniec roku 2023 zobowiązania niewymagalne wynosiły 2.745.367,75 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.
5. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 należności na koniec 2023 roku wynosiły 7.161.837,23 zł, w tym zaległości 5.313.780,04 zł. Burmistrz w sprawozdaniu odniósł się do ww. zaległości oraz poinformował o czynnościach podejmowanych w celu wyegzekwowania dochodów należnych Gminie. Wielkość zaległości na koniec roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 uległa zmniejszeniu o kwotę 222.819,00 zł.

IV. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

- 1) nie stwierdzono przypadków przekroczenia planowanych wydatków budżetowych;
- 2) stwierdzono, że suma wykonania wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekracza w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7 – 4)
1	2	3	4	5	6	7	8
900	90013	4300	300.000,00	269.840,00	49.200,00	319.040,00	19.040,00
900	90095	4300	2.045.642,05	1.991.259,62	61.144,78	2.052.404,40	6.762,35

W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Burmistrz otrzymał od Rady Miejskiej w Wieleniu w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wapno na lata 2023-2043 (§ 3) i w uchwale budżetowej Gminy Wielen na 2023 rok (§ 16);

- 3) nie zostały poniesione wydatki związane z wypłatą kar, odszkodowań i grzywien na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych;
- 4) analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych został zrealizowany w należytej wysokości;
- 5) wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 434.387,35 zł (rozdziały 85153, 85154, 85202), przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 307.930,65 zł

(rozdz. 75618 § 0480) oraz z tytułu wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w kwocie 85.785,56 zł (rozdz. 75618 § 0270). Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 33.037,12 zł. Powyższe wskazuje na pełne wykorzystanie środków którymi Jednostka dysponował.

- V. Zadania Gminy określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399), a dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizuje Związek Międzygminny – Pilski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi.
- VI. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że wystąpiły nieliczne błędy i rozbieżności m.in.:
- 1) za str. 15 w pkt 3 „Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich” w zakresie danych dotyczących planu finansowego wskazano 13.860,00 zł – zadanie pn: „Święto Noteci 2023 – budowa marki obszaru LGD poprzez zakup profesjonalnego stoiska promocyjnego (§ 2030)”, natomiast z danych załącznika Nr 2 „Szczegółowe wykonanie dochodów za 2023 rok” wynika, iż powyższy dochód sklasyfikowany został w § 205 „Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków (...)”, z czwartą cyfrą 7, powyższe potwierdza również sprawozdanie RB-27S z wykonania planu dochodów budżetowych;
  - 2) na str. 37 w części dotyczącej zaplanowanych i wykonanych wydatków w rozdziale 01095 „Pozostała działalność” w związku z realizacją zadania „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - granty PPGR” wskazano „w § 4300 zaplanowano kwotę 3.938,00 zł wydatkowano kwotę 505,10 zł (...)”, natomiast z danych załącznika Nr 3 „Szczegółowe wykonanie wydatków za 2023 rok” wynika, iż powyższy wydatek sklasyfikowany został w § 430 „Zakup usług pozostałych”, z czwartą cyfrą 7, powyższe potwierdza również sprawozdanie RB-28S z wykonania planu wydatków budżetowych;
  - 3) na str. 59 w części dotyczącej planowanych i wykonanych wydatków w rozdziale 75405 „Komendy powiatowe Policji” wskazano, iż zaplanowano wydatek w § 2300 w kwocie 7.000,00 zł z przeznaczeniem „na częściowe pokrycie zakupu radiowozu”, natomiast z danych załącznika Nr 3 odzwierciedlającego planowane i wykonane wydatki oraz załącznika Nr 8 „Szczegółowe wykonanie wydatków majątkowych za 2023 rok” wynika, że przedmiotowe wydatki zostały sklasyfikowane w § 6170 „Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych”;
  - 4) na str. 101 przy opisie wydatków poniesionych w rozdziale 85516 „System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3” wskazano plan i wykonaniem w wysokości 11.402,34 zł w § 2979, zamiast § 2959;
  - 5) na str. 112-113 w części dotyczącej przychodów i rozchodów budżetu wskazano: „Wysokość środków jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych

środków, wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy oraz spłata udzielonych pożyczek zostały wykonane w łącznej kwocie 1.980.124,63 zł”. Powyższe jest niezgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023, według którego wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych zostały wykonane w kwocie 3.219.286,03 zł, niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.483.628,15 zł a spłaty udzielonych pożyczek wyniosły 156.962,88 zł.

- VII. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2023 roku.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Monika Paczyńska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.